

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Disputationes De Deo Homine, Sive De Incarnatione Filii
Dei**

Hurtado de Mendoza, Pedro

Antverpiae, 1634

Sectio I. Variæ sententiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82720](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82720)

S. Thom.
q. 6.

id est, propter mentem: ergo assumpsit animam, & mentem. In quam expositionem consentit P. Vasquez disp. 38. n. 9. nam ipse ait disp. 37. num. 38: medium assumendi est ratio assumendi, licet medium ipsum non assumatur immediatè: finis autem est ratio eligendi media: & quod nos mouet ad aliud, vocamus medium, vt præmissas comparatas conclusioni: quamobrem conclusio vocatur propositio mediata. Verum est in fine & medijs ea dici media, per quæ physicè venimus ad finem; finis autem non consuevit vocari medium. At verò in in-

entione finis est ratio, per quam voluntas veligit media. vnde potest dici voluntatem eligere media mediante fine; sicut intellectus assentitur conclusioni mediante præmissa. Nescio autem cur P. Vasquez disp. 37. n. 52. hanc expositionem sit exosus, nisi quia tunc elumbabatur argumentum eius; quo probare contenderat vnionem corporis & animi esse priorem natura subsistentia. Quam interpretatione esse S. Thomæ, patet ex hac q. 6. maxime a. 1. & 2. multorumque aliorum, quos refert & sequitur P. Suarez disp. 17. sect. 4. §. Dico quare.

DISPUTATIO XLVI.

Quo ordine fuerit humanitas assumpta?

S. Thom. quæst. 6.

SECTIO I. *Varia sententia.*
SECTIO II. *Opinio P. Vasquez.*
SECTIO III. *Quæstio dirempta.*

SECTIO IV. *Vtrum sit alia vnio ad totam humanitatem?*
SECTIO V. *Vtrum in Christo sint dua substantia, vel tres?*

SECTIO I.

Varia sententia.

§. 1.

Thomas art. 5. ait partes ordine executionis prius natura fuisse assumptas, quàm totum; totum autem ordine intentionis prius quàm partes. Non sunt distinguendi duo ordines intentionis & executionis in Dei voluntate: sed ordo intentionis est in voluntate quo Deus intelligitur amare finem ratione sui; media verò propter finem: vnde finis est prior in intentione; ordo autem executionis reperitur in obiecto voluntatis, quatenus vnum est causa alterius, & prius natura in existendo, vt exercitatio prius natura existit, quàm sanitas, quam causat physicè: sanitas verò prius ratione amatur, quàm exercitatio. Igitur in sententia S. Thomæ totum prius ratione est intentum à Deo quàm partes; partes autem prius natura existunt assumptæ, quàm totum. Hæc sententia est clarissimè S. Thomæ, Caietani ibidem, P. Valentia q. 6. punct. 2. §. *Posteriori autem modo*: P. Suarez disp. 17. sect. 1. concl. 2. & aliorum ex antiquis. Ex recentioribus autem eam sequuntur quàm plures.

§. 2. Probatum Primò: quia, vt ostendi disp. 2. Physic. sect. 7. materia prima, & anima rationalis habent proprias subsistentias priores natura, quàm vnionem mutuam: quem ordinem seruauit Deus in earum assumptione.

§. 3. Secundò argumentantur P. Suarez & Caietanus: quia partium assumptio retinetur post corruptionem totius: ergo est independens à toto. Responderi posset, assumptionem partium non esse dependentem à toto, tamquam à principio influente; sed tamquam à conditione, sine qua non fieret vnio: at verò in conseruari non pendere assumptionem partium ab ea conditione: vt conseruatio animæ non pendet à dispositione corporis, pendet tamen creatio. Ratio poterat esse, quia

vnio corporis & animi potuit expectari ad assumptionem corporis, vt medium congruens. quod docuit S. Thomas art. 1. ad 3. Vnde miror Caietanum hoc argumento dixisse in hoc mysterio inuersum fuisse ordinem naturalem prioritatis: opinatur enim vnionem corporis & animi ex naturali esse priorem subsistentia; secus verò in hoc mysterio. Recurrendum ergo ad primam rationem.

§. 4. Durandus in 3. disp. 2. q. 2. à num. 11. negat ordinem naturæ in assumptione humanitatis: quia partes vnitæ non distinguuntur à toto. Secundò, quia assumptio est vna, quia facta est ad vnã naturam, vt vnã. Verum Durandus falsò opinatur à S. Thomæ sententi, distingui totum à partibus vt vnitis: licet enim sit sententia Caietani, non tamen S. Thomæ: sed tantum vult S. Thomæ partes simul sumptas prius natura ordine executionis fuisse assumptas, quàm totum: quia totum addit vnionem partium, quæ est posterior natura ipsis partibus, quæ vt subsistentes causant vnionem mutuam. Ac proinde totum vt totum posterius natura denominatur assumptum, quàm vtraque pars: vnitas autem assumptionis non est opus, vt sit per simplicitatem, sed more naturæ assumptæ, quæ non est simplex, sed composita: at verò partialiter sunt plures assumptiones, quæ conseruatæ sunt in triduo mortis Christi separatæ.

§. 5. Scotus negat item in 3. dist. 2. qu. 1. §. *Idco quantum ad istum ordinem*, &c. naturæ ordinem inter assumptionem totius, & partium: Primò, quia partes non sunt assumptibiles immediatè, sed media humanitate, quia partes non sunt personabiles, sed tota natura est personabilis. Secundò, quia si partes prius natura fuissent assumptæ, quàm totum, Christus in conceptione aliquando non fuisset homo, sicut non fuit in triduo mortis: nam in illo priori non esset vnio ad humanitatem. Hæc non vrgent. Ad Primum responderetur, partes non esse personabiles, si abiungantur: nam persona dicit integram naturam rationalem; esse tamen capaces sub-

subsistentiæ partialis, cum qua efficiunt personam, quando simul ununtur, ut patet in triduo, quo retinuerunt partiales uniones, quin constituerent humanam personam. in illo autem priori naturæ abstraherent à constitutione personæ, sicut abstrahunt à compositione totius. Ad secundum, respondetur Christum tunc in illo instanti reali fuisse hominem: quia in illo non fuit carentia unionis partium inter se. Nam illa prioritas naturæ non innuitur carentiæ unionis; sed ex parte obiecti tantum significat partes esse independentes ab unione, & esse causam illius, & cum hoc fundamento prius concipiuntur existere, quàm unio: in triduo autem fuit realiter carentia unionis inter corpus & animam, & sic realiter nec fuit homo, nec persona humana.

S E C T I O II.

Opinio P. Vasquez.

§. 6. **P** Vasquez disp. 37. n. 46. opinatur corpus & animam prius natura fuisse inuicem vnita, quàm Verbo. quod tribuit B. Thomæ q. 6. a. 1. hæc alleret de materia prima: *Nō enim esset assumptibilis, nisi per ordinem, quem habet ad animam rationalem, secundum quem habet, ut sit caro humana.* Quod confirmari potest ex art. 4. corpore, & ad 1. ubi ait carnem humanam sortiti esse per animam, id est, esse carnem humanam. Vnde sic argumentatur: Antequam materia assumeretur, fuit caro humana: sed esse carnem humanam habet formaliter ab unione animæ: ergo materia priusquam assumeretur, habuit unionem animæ. Quam sententiam etiam tribuit Caietan. eodem art. 1. quia censet vnā fuisse assumptionem partium ab humanitate: sed Caietanus duas constituit uniones: alteram partium secundum se; alteram totius, quod realiter distinguit à partibus & unione. Hanc secundam unionem totius dicit per se primò fieri in toto; secundariò verò in partibus prout sunt in toto. De qua unione dicit Caietanus, eam esse posteriorem animatione corporis: at verò partes secundum se prius natura fuisse assumptas, quàm inuicem vnitas, perspicue docet Caietanus art. 5. §. *Ad rationem autem ostensuam.* in quo ait immutatum fuisse naturalem ordinem, cum partes ex natura sua prius deberent inuicem vniri, quàm subsistere. S. autem Thomas ibi ait partes non fuisse assumptas prius quàm totum, loquens de prioritate temporis, ut constat ex art. 3. Vbi probat contra Origen. animam non fuisse prius creatam, nec subsistentem, quàm informauerit corpus. In quo sensu art. 4. ait nec corpus prius assumptum, quàm animatum. Ad quod affert doctrinam de vltima dispositione simul existente cum forma, ad quam disponit.

§. 7. Quod verò ad 3. ait, carnem prius secundum intellectum vniri animæ, quàm Verbo; intellige de prioritate causæ finalis, siue in intentione, ut ex ipso patet supra art. 5. prioritatem enim in executione vocauit *prioritatem secundum quid*; prioritatem verò in intentione vocauit *prioritatem simpliciter*. Quando verò art. 1. dixit materiam esse assumptibilem per ordinem ad animam; Primùm intellige de ordine intentionis; deinde, de ordine dispositionis: quia caro prius natura, quàm informetur animo rationali, dicit ordinem ad animam, qui

consistit in organicis dispositionibus, per quas animus est actus corporis physici organici potentia vitam habentis, quod de ipsa materia explicui disp. 1. de Anima: quia in illo priori vltimæ dispositionis, quo præintelligitur ante unionem, est corpus humanum organicum potentia vitam habens humanam.

§. 8. Caietan. autem art. 4. in Christi cadauere ait manere istum ordinem ad unionem ad animam per resurrectionem: in cadauere autem non retinetur unio, sed dispositiones in resurrectione seruandæ. Mentem autem S. Thomæ esse de ordine intentionis, clarissimè patet ex q. 5. art. 2. ad 2. his verbis: *Habet autem caro ab anima, quod pertineat ad humanam naturam, etiam postquam anima separatur ab ea; in quantum scilicet in carne mortua remanet ex diuina ordinatione quidam ordo resurrectionis.* Si ergo corpus mortuum insignitur voluntate Dei ad resurrectionem, & ille dicitur ordo, quo pertinet ad hominem componendum; voluntas, qua illud disponitur ad animæ unionem, non efficit in illo ordinem ad eandem compositionem: sed ipsa voluntas est ordo ipse, aut ordinatio, qua corpus ordinatur ad resurrectionem. Dispositiones autem esse ordinem corporis ad animam, docuit expressè idem S. Thomas hac q. 6. art. 4. corpore: cum enim dixisset materiam non habere hunc ordinem, antequam forma adueniat, hanc rationem reddit: *Quia simul dum aliqua materia sit propria alicuius formæ, recipit illam formam. Vnde in eodem instanti terminatur alteratio, in quo introducitur forma substantialis.* E quibus patet hunc ordinem esse vltimam dispositionem, per quam materia fit propria formæ, ad quam disponitur. hic ordo est simul cum forma ipsa: quia in eodem instanti reali, & materia vltimò disponitur, & forma introducitur.

§. 9. Ad id autem quod obijcitur: corpus non esse carnem humanam, nisi per unionem; respondetur non esse perfectè carnem humanam ante illud instans reale, in quo habet unionem animæ. Nam ante illud non erat dispositio vltimò perfecta & terminata: sicque materia erat sub alia forma: at verò eodem instanti reali, quo vltimò est terminata dispositio, materia est caro humana in actu primò proximo per organicas dispositiones prius natura existentes, quàm anima existit in ipso corpore; quæ creatur tunc à Deo cum dependentia ab vltima dispositione, non ut ab influente in animam; sed ut à conditione, sine qua non crearetur: quia creatur ut vnatur tunc, quæ unio pendet ab vltima dispositione. per quas dispositiones, quia materia est iam vltimò instructa ad recipiendam animam, & componendum hominem; iam corpus illud est humanum in actu primò proximo: nam si à Deo conseruaretur cum solis illis dispositionibus abiunctum ab omni forma; quicumque illud comprehenderet, animaduerneret illud esse ineptum cuius compositioni præter humanam.

§. 10. Et quemadmodum anima secundum se considerata est in actu primò proximo pars hominis: ita corpus cum illis organis est in actu primo pars hominis: quia cum illis aptum est componere hominem. Ordinem ita sumi à S. Thoma, iam ostēdi, per quem ordinem caro est humana. Imò verò cadauera dicuntur corpora humana, & barbari dicuntur vesci carnibus humanis, quando vescuntur cadauere humano; eaque ratione vocatur anthropo-